

ශාස්ත්‍ර ලෝචන

ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

(දෙවන කලාපය)

ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු සුභසාධක සංගමය

ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය

ශාස්ත්‍ර ලෝචන

ශ්‍රී ලංකා හික්ෂ විශ්වවිද්‍යාලයේ
'කසාවතීන් කලා කෙතට කලා මංගල්‍යයට'
සමගාමීව වාර්ෂිකව නිකුත් කරනු ලබන
ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

(දෙවන කලාපය)

අධීක්ෂණය

වැඩිබලන මහේෂ්වරයාගේ වහන්සේ,
මහාචාර්ය පූජ්‍ය කන්තෙගොඩ සද්ධාරණ ස්වාමීන් වහන්සේ
භාෂා හා සංස්කෘතික අධ්‍යයන පීඨයේ පීඨාධිපති
මහාචාර්ය පූජ්‍ය කනංගමුවේ රාහුල ස්වාමීන් වහන්සේ
සමාජීය විද්‍යා හා තුලනාත්මක අධ්‍යයනාංශාධිපති
ආචාර්ය පූජ්‍ය හේමාගම ධර්මානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ
මහාචාර්ය පූජ්‍ය වරදිවෙල විජයසුමන ස්වාමීන් වහන්සේ

ප්‍රධාන සංස්කාරකවරු
කථිකාචාර්ය (ආධුනික)
කුඩාවැවේ සෝමානන්ද හිමි
ලත්පදුරේ ඉන්දරතන හිමි

සහය සංස්කාරකවරු
දමුණුපොල සාරානන්ද හිමි
බඹරැන්දේ ධර්මකුසල හිමි

ප්‍රකාශනය

ශිෂ්‍ය හික්ෂ සුභසාධක සංගමය
ශ්‍රී ලංකා හික්ෂ විශ්වවිද්‍යාලය
අනුරාධපුර

Sastra Locana

The Annual Academic Journal of Literary Festival

'Kasavathin Kalakethata'

Bhiksu University of Sri Lanka

(Second Volume)

Advisory Board

The Acting Vice Chancellor

Ven. Prof. Kanattegoda Saddharatana Thero

Dean, Faculty of Languages and Cultural Studies

Ven. Prof. Kanangamuwe Rahula Thero

Head, Department of Social Sciences and Comparative Studies

Ven. Prof. Homagama Dammananda Thero

Ven. Prof. Waradiwela Wijayasumana Thero

Editors in Chief

Lecturer (Probationary)

Ven. Kudawawe Somananda Thero

Ven. Lathpandure Indarathana Thero

Assistant Editors

Ven. Damunupola Sarananda Thero

Ven. Banbarende Dammakusala Thero

Publication

Welfare Association of Bhiksu Students
Bhiksu University of Sri Lanka
Anuradhapura

පටුන

පිටු අංකය

වැඩබලන මහෝපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ සුභාශීංසනය	vii
භාෂා හා සංස්කෘතික අධ්‍යයන පීඨයේ පීඨාධිපති ස්වාමීන් වහන්සේගේ සුභාශීංසනය	ix
සහකාර ලේඛකාධිකාරීතුමන්ගේ සුභාශීංසනය	x
ශිෂ්‍ය හික්කු සුභසාධක සංගමයේ සභාපති ස්වාමීන් වහන්සේගේ සුභාශීංසනය	xi
සංස්කාරක සටහන	xiii

බෞද්ධ දර්ශනය

1. සත්‍යය පිළිබඳ බෞද්ධ සංකල්පය ඇතිරියගල නන්ද හිමි	01-18
2. ලෝකවජ්ජ සංකල්පය හා එහි ස්වභාවය පාතේගම ඤාණිස්සර හිමි	19-30
3. ඥානය පිළිබඳ බෞද්ධ විග්‍රහය කිරම විමලතිස්ස හිමි	31-47
4. වියඪිය : පයඪිය දේශනා පිළිබඳ සමාලෝචනයක් බළන්ගොඩ ආනන්ද චන්ද්‍රකීර්ති හිමි	48-54
5. බන්ධ ආයතන ධාතු විග්‍රහය තුළින් ප්‍රකටවන බෞද්ධ අනාත්මතා සිද්ධාන්තය පිළිබඳ විමසීමක් රිදීගම වනරතන හිමි	55-66
6. ථෙරවාද 'භවංග චිත්ත' සංකල්පය කරපික්කඩ සෝභිත හිමි	67-90
7. බෞද්ධ සීල ප්‍රතිපදාවෙහි ප්‍රභේදයන් පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් දාපනේ වන්දරතන හිමි	91-113

බෞද්ධ සංස්කෘතිය

- 8. ඉන්දීය බුදුසමයේ පරිහානිය සඳහා බලපෑ හේතු සාධක පිළිබඳ විචාරශීලී විමසුමක් විල්ගමුවේ පියනන්ද හිමි 114-127
- 9. ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යය හා එහි ආකෘතිය පිළිබඳ කෙටි විමසුමක් මාදිපොල විමලජෝති හිමි 128-159
- 10. **The Significance of Enviornment Conseruation** 160-177
Madiyawe Piyarthana Thero
- 11. නූතන ස්ත්‍රීවිමුක්තිවාදය හා බුදුසමය ඩී.එම්.කේ. ධර්මසිරි 178-199

භාෂාව හා සාහිත්‍ය

- 12. සංස්කෘත පංචතන්ත්‍ර ග්‍රන්ථයට සංඥාපනයක් කණුමුල්දෙනියේ චන්දසෝම හිමි 200-223
- 13. නව ධර්ම සාහිත්‍යයේ භාෂා ලක්ෂණ පිළිබඳ සරල විග්‍රහයක් පනාමුරේ චන්දිම හිමි 224-239
- 14. අලංකාරවාදය හා ගුන්තිල කාව්‍යයේ භාවිත කාව්‍යාලංකාර බෝලියද්දේ ධම්මකුසල හිමි 240-254
- 15. පෘතුගීසි හා ඕලන්ද පාලන සමයේ ලාංකික දෙමළ ජනතාවගේ ක්‍රියාකාරීත්වය හල්පිටියේ සම්පසිරි හිමි 255-272
- 16. පාලි ව්‍යාකරණ සාහිත්‍යයේ අභිවෘද්ධියට ක්‍රියා කළ අපරදිග පඬිවරු පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් මහකුඹුක්චුවේ නන්දාලෝක හිමි 273-290

ප්‍රස්තූතකාල විද්‍යාව

17. පොළොන්නරු යුගයේ ආරාමික
පොත්ගල් සම්ප්‍රදාය පිළිබඳ අධ්‍යනයක්
බෝදාගම සුමන හිමි 291-306

ඉතිහාසය හා පුරාවිද්‍යාව

18. 13 වෙනි ගිරිනාර්ගිරි ලිපියෙන් ප්‍රකට වන
අශෝක ධර්ම ප්‍රචාරය පිළිබඳ විමසුමක්
දිවුලපැලැස්සේ විමලානන්ද හිමි 307-317
19. ශ්‍රී ලාංකේය මූල ඓතිහාසික මහා ශිලා
සුසාන සංස්කෘතිය පිළිබඳ හැඳින්වීමක්
ගල්වැවේ විමලධන්ති හිමි 318-327
20. ප්‍රාග් මහින්ද අවධියේ බුදුදහම පිළිබඳ විමසුමක්
කුඩාවැවේ සෝමානන්ද හිමි 328-337
21. ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ විකාසනය
සහ ස්වාධීන රාජ්‍යයක් වීම පිළිබඳ සරල හඳුනාගැනීමක්
(1833 සිට 1972 තෙක්)
වටරක්ගොඩ සුමන හිමි 338-375
22. පුරාවිද්‍යාත්මක සාධකවලින් තහවුරු වන
ලක්දිව තාන්ත්‍රික බුදුසමය පිළිබඳ අධ්‍යනයක්
සුරියවැව විජයවිමල හිමි 376-391
23. ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල්වල ඉතිහාසය විෂය ඉගැන්වීමේ
ආරම්භය හා එහි කාලීන වෙනස් වීම් පිළිබඳ
විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්
එම්.ඒ. ප්‍රසාද් කුමාර 392-421

මනෝවිද්‍යාව

24. මනෝවිද්‍යාත්මක උපදේශනයේ ස්වභාවය හා එහි කාලීන අවශ්‍යතාවය 422-429
වැලිපිටියේ පඤ්ඤාරතන හිමි
25. ඉගෙනුම කෙරෙහි බලපාන පුද්ගල බද්ධ සාධක 430-439
කුඹුකන්දන රේචන හිමි
26. **Culture and Dipretion** 440-444
Dr. Ruwan Frenando
27. **Naming Speed, Phonological Awareness and Orthographic Knowledge in Children with and without Dyslexia** 445-459
Thejani Bulathwatta

සමාජ විද්‍යාව

28. ගොවිගම කුලයේ සාම්ප්‍රදායික කාර්යභාරය 460-471
උඩුගම්පොල ගුණානන්ද හිමි
29. මහමංගල සූත්‍රයෙන් පෙන්වාදෙන 472-482
සමාජානුයෝජන කාරකයන් පිළිබඳව අධ්‍යයනය
මහකව්විකොඩියේ පඤ්ඤාසේකර හිමි
30. ඥාති සම්බන්ධය සහ අවතැන් මිනිසුන්ගේ 483-503
නව සමාජගතවීම
උපාලි වීරකෝන්

අධ්‍යාපන විද්‍යාව

31. මානව වංශ විධි විචරණ හා එහි පර්යේෂණ ලක්ෂණ 504-519
පිළිබඳ විමසුමක්
හඳුගිරියේ සිරිසුමන හිමි

ආයුර්වේදය

32. ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්‍රමය සංරක්ෂණයට
පිටිවහලක් වෙත පිරිත් පොත 520-530
අලහේනේගම සුමරනන හිමි
33. ආයුර්වේදයට අනුව නින්ද පිළිබඳ විමසුමක්
කරදගොල්ලේ සෝහිත හිමි 531-542
34. පැරණි පුස්තකාල වෙද පොතක අන්තර්ගත
ගුලි කල්ක පද්‍යමය වට්ටෝරු හතක් 543-564
වයි. කේ. තිස්ස බණ්ඩාර